

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru
Osvědčené postupy pro občanský dialog v EU s ohledem na participativní procesy
(stanovisko z vlastní iniciativy)

(C/2025/5141)

Zpravodaj: **Arnaud SCHWARTZ**

Poradci	Matteo VESPA (poradce zpravodaje, skupina III) Ruairí FITZGERALD (poradce, skupina II)
Rozhodnutí plenárního shromáždění	19. 9. 2024
Právní základ	čl. 52 odst. 2 jednacího řádu
Odpovědná sekce	Zaměstnanost, sociální věci, občanství
Přijato v sekci	27. 6. 2025
Přijato na plenárním zasedání	16. 7. 2025
Plenární zasedání č.	598
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	183/3/5

1. Závěry a doporučení

1.1 Neúnavné úsilí, které vynakládá občanská společnost na propagaci zapojení občanů a aktivního občanství, podporu občanského dialogu, prosazování lidských práv a podporu demokratických postupů, představuje neocenitelný přínos, jenž přispívá k síle, odolnosti a legitimitě EU ⁽¹⁾.

1.2 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) upozorňuje, že ve strukturách a procesech sociálního dialogu by měla být plně uznána a respektována zvláštní úloha organizací sociálních partnerů, přičemž je třeba uznat, že občanský dialog, na němž se podílí širší okruh zúčastněných stran a který se může týkat rozmanitější škály témat, je samostatným procesem. Toto rozlišení je třeba uplatnit i v rámci podpory budování kapacit určené sociálním partnerům a širší občanské společnosti ⁽²⁾.

1.3 S ohledem na zjevné geopolitické, hospodářské, sociální a ekologické krize, ke kterým je nutno přičíst výzvy spojené s digitalizací, apeluje EHSV na orgány i členské státy EU, aby se zabývaly jeho předchozími návrhy týkajícími se sociálního a občanského dialogu a celkově umožnily, aby se jednotliví občané mohli zapojit do demokratických procesů.

⁽¹⁾ Příspěvek EHSV k pracovnímu programu Evropské komise na rok 2025: <https://www.eesc.europa.eu/en/documents/resolution/european-economic-and-social-committee-contribution-2025-european-commission-work-programme-all-languages>.

⁽²⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu doporučení Rady k posílení sociálního dialogu v Evropské unii (COM(2023) 38 final – 2023/0012 (NLE)) a ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Posílení sociálního dialogu v Evropské unii: využití jeho plného potenciálu ke zvládnutí spravedlivých transformací (COM(2023) 40 final) (Úř. věst. C 228, 29.6.2023, s. 87), odstavec 1.7.

1.4 Dále EHSV orgány EU vyzývá, aby využily doplňkových prvků, které nabízí občanský dialog a jež jsou popsány v tomto stanovisku z vlastní iniciativy.

1.5 Vzhledem k tomu, že Evropská komise je rozhodnuta posílit spolupráci s organizacemi občanské společnosti, EHSV s ní hodlá úzce spolupracovat při vytváření, řízení a provozování určité platformy občanské společnosti.

1.6 V této souvislosti EHSV jakožto poradní instituce EU, jež je zakotvená ve Smlouvě, skládá se ze zástupců organizací zaměstnavatelů, zaměstnanců a občanské společnosti a zastupuje zájmy organizované občanské společnosti, navrhuje, že by tato platforma mohla sídlit v jeho prostorách. Byla vytvořena zvláštní skupina ad hoc složená ze členů EHSV, která má dále rozvíjet spolupráci EHSV s touto platformou.

1.7 Za přispění orgánů EU by EHSV mohl působit také jako určité centrum, které by dohlíželo na zapojení veřejnosti a organizované občanské společnosti, a umocňovat tak účinek konzultací, jež vede Evropská komise a další orgány, a systematicky od svých členů a obecněji od evropské organizované občanské společnosti shromažďovat podněty pro svá stanoviska, pokud jde o hlavní priority a politiky, jež jsou součástí evropské politické agendy ⁽³⁾.

1.8 EHSV navíc zdůrazňuje, že jeho návrhy vycházejí ze Smlouvy o Evropské unii (SEU), Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a závěrečné zprávy Konference o budoucnosti Evropy ze dne 9. května 2022, v níž se výslovně požaduje, aby byla posílena úloha EHSV jakožto instituce, a působil tak jako prostředník, který pomáhá realizovat postupy participativní demokracie, k nimž patří například strukturovaný dialog s občanskou společností.

2. Obecné připomínky

2.1 Jeho členové mají mandát od svých příslušných organizací a zastupují zhruba 90 milionů lidí ze všech oblastí společnosti. Účast občanské společnosti představuje zásadní prvek evropské demokracie, neboť je předpokladem legitimacy politik EU, ale také nástrojem, který zajišťuje, že politiky a právní předpisy vypracované na evropské úrovni odpovídají situaci a potřebám všech, jichž se tyto politiky dotýkají. Dialog mezi institucemi a občanskou společností je klíčovým nástrojem pro budování důvěry občanů v demokracii.

2.2 EHSV má coby poradní instituce, její pravomoci jsou zakotveny ve Smlouvě o fungování EU ⁽⁴⁾ specifické odborné znalosti a představuje jedinečné stálé fórum pro občanský dialog, kde jsou navrhována řešení založená na konsensu mezi zástupci zaměstnavatelů, zaměstnanců a dalších organizací občanské společnosti ⁽⁵⁾. Jeho členové mají mandát od svých příslušných organizací ⁽⁶⁾ a zastupují zhruba 90 milionů lidí ze všech oblastí společnosti.

2.3 EHSV již desítky let přispívá k rozvoji občanského dialogu ⁽⁷⁾, který byl následně začleněn do čl. 11 odst. 1 a 2 Lisabonské smlouvy. EHSV nedávno konstatoval ⁽⁸⁾, že organizace Civil Society Europe vyzvala k tomu, aby byl občanský dialog v EU zasazen do formalizovanějšího a strukturovanějšího rámce ⁽⁹⁾.

⁽³⁾ Styčná skupina EHSV, diskusní dokument k cyklu dialogu 2024 o evropské strategii pro občanskou společnost: https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2025-01/reflection_paper_on_a_european_strategy_for_civil_society_fin_eesc-2024-04653-00-00-info-edi.pdf.

⁽⁴⁾ Články 300–304 SFEU.

⁽⁵⁾ Čl. 300 odst. 2 SFEU.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 349, 29.9.2023, odst. 4.5, odstavec 4.5, a Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k možnostem posílení občanského dialogu a participativní demokracie v Evropské unii (průzkumné stanovisko na žádost belgického předsednictví) (Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>), odstavec 1.8.

⁽⁷⁾ EESC Compendium 2020 on participatory democracy (Kompendium EHSV z roku 2020 věnované participativní demokracii): <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/participatory-democracy-success-story-written-eesc>.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>, odst. 3.8.

⁽⁹⁾ Otevřený dopis organizace Civil Society Europe určený předsedkyni Evropské komise, 2022: <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/participatory-democracy-success-story-written-eesc> (netýká se sociálních partnerů).

2.4 EHSV rovněž vyzval orgány EU, aby se chopily iniciativy a vypracovaly strategii pro občanskou společnost s jasným akčním plánem ⁽¹⁰⁾. Na žádost belgického předsednictví se EHSV nedávno zabýval možnostmi, jak posílit občanský dialog, včetně toho, jaké prvky by mohly být do zmíněného rámce zahrnuty, aby více podporoval přímé zapojení občanů a dialog se zprostředkujícími orgány na evropské úrovni i na úrovni členských států ⁽¹¹⁾.

2.5 V tomto stanovisku, jež navazuje na předchozí práci EHSV na toto téma ⁽¹²⁾, jsou uvedeny hlavní charakteristiky rámce, který by více podporoval občanský dialog na úrovni EU a vycházel by ze SFEU a osvědčených postupů.

3. Účel občanského dialogu

3.1 Občanský dialog by měl představovat stálou, strukturovanou, rovnocennou a smysluplnou interakci mezi orgány a organizovanou občanskou společností, jejímž cílem by mělo být vytvářet vhodné politiky, které jsou následně prováděny a vyhodnocovány.

3.2 V návaznosti na doporučení Konference o budoucnosti Evropy je třeba vyzdvihnout a zlepšit zvláštní úlohu EHSV jako institucionálního garanta postupů konzultací s občanskou společností a občanského dialogu obecně, jak je uvedeno ve stanovisku k panelovým diskusím občanů ⁽¹³⁾.

3.3 Občanský dialog by měl být rovněž inkluzivní, transparentní a zaměřený na výsledky, měl by umožňovat věcnou výměnu informací, odborných znalostí a zkušeností a poskytovat také prostor pro zpětnou vazbu. Jeho nedílnou součástí je společné hledání řešení a dlouhodobé partnerství mezi veřejnými orgány a organizacemi občanské společnosti. Tento dialog by měl probíhat na všech úrovních a ve všech fázích politického rozhodovacího procesu – od stanovení hlavních cílů přes formulování postojů a priorit až po vyhodnocení. Měl by zajistit, aby politická rozhodnutí zohledňovala potřeby těch, kterých se tato rozhodnutí týkají, zejména skupin ve zranitelném postavení a nejvíce marginalizovaných skupin, aby se mohli účastnit procesu tvorby politik a aby přijatá opatření byla účinná.

3.4 Do občanského dialogu na úrovni EU by měly být vždy zapojeny organizace občanské společnosti působící na úrovni EU. EHSV zřídil v roce 2004 styčnou skupinu – což byl v rámci orgánů EU příkladný počín – s cílem poskytnout rámec pro dialog a spolupráci mezi EHSV a evropskými organizacemi občanské společnosti a sítěmi, s nimiž tato skupina spolupracuje na průřezových otázkách společného zájmu. Evropským zastřešujícím organizacím občanské společnosti ⁽¹⁴⁾ tak poskytuje jedinečnou institucionální strukturu, která umožňuje vést občanský dialog a podporuje participativní demokracii. Organizovaná občanská společnost zastoupená ve styčné skupině může touto cestou prodiskutovávat a ovlivňovat agendu EU a přijímání rozhodnutí (jak stanoví článek 11 SEU) ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁰⁾ Příspěvek EHSV k pracovnímu programu Evropské komise na rok 2025, odst. 6.7: <https://www.eesc.europa.eu/en/documents/resolution/european-economic-and-social-committee-contribution-2025-european-commission-work-programme-all-languages>.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>.

⁽¹²⁾ Zejména Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>, Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru – Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o obraně demokracie (COM(2023) 630 final) – Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1024/2012 a (EU) 2018/1724, pokud jde o některé požadavky stanovené směrnicí (EU) XXXX/XXXX (COM(2023) 636 final) – Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví harmonizované požadavky na transparentnost zastupování zájmů jménem třetích zemí na vnitřním trhu a kterou se mění směrnice (EU) 2019/1937 (COM(2023) 637 final) (Úř. věst. C, C/2024/4061, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4061/oj>, Úř. věst. C 349, 29.9.2023, s. 69), Úř. věst. C 228, 29.6.2023, s. 87.

⁽¹³⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Jak zapojit cílovou část veřejnosti a efektivně využít výsledky panelových diskusí občanů? (stanovisko z vlastní iniciativy) (Úř. věst. C 349, 29.9.2023, s. 69) a Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru – Všeobecná nerovnováha v oblasti sociální ochrany, zejména v případě nových forem práce a pracovníků v nestandardní formě zaměstnání (stanovisko z vlastní iniciativy) (Úř. věst. C, C/2025/106, 10.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/106/oj>, odst. 5.9.

⁽¹⁴⁾ Organizace evropských sociálních partnerů mezi ně nepatří, viz organizace občanské společnosti, EESC: <https://www.eesc.europa.eu/en/sections-other-bodies/other-liaison-group/organisation/civil-society-organisations-societes-civiles-organisees>.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>, odst. 2.4.

3.5 Orgány EU mají právními předpisy stanovenou povinnost zmíněný článek 11 SEU na úrovni EU soustavně a účinně provádět⁽¹⁶⁾, jak je zdůrazněno i v nedávném diskusním dokumentu styčné skupiny o *evropské strategii pro občanskou společnost* (17). Článek 11 SEU ukládá orgánům EU právní povinnost udržovat otevřený, transparentní a pravidelný dialog s reprezentativními sdruženími a s občanskou společností. Chybí však pokyny, jak se do tohoto konstruktivního dialogu s orgány EU může zapojit občanská společnost (18).

3.6 EHSV se domnívá, že je nezbytné, aby byly ve všech orgánech EU uplatňovány určité normy, jež by zajistily, že článek 11 SEU bude účinný. Ošetřeny by tak měly být otázky, jako je význam občanského dialogu, jeho orientace na výsledky, pravidelnost a načasování činností, sdílení politické strategie a priorit, začlenění zranitelných skupin, zpětná vazba a výsledky. EHSV zdůrazňuje, že tato strategie má reálný potenciál zlepšit provádění opatření evropské politiky v běžném životě občanů. Lepší provádění článku 11 SEU s cílem zvýšit zapojení organizací občanské společnosti do procesu tvorby politik EU a zároveň posílení úlohy EHSV by navíc mohlo přispět k tvorbě cílenějších a účinnějších politik (19).

3.7 Občanský dialog by měli vést zástupci, které k tomu pověřila organizovaná občanská společnost. Celostátní a regionální organizace občanské společnosti již v minulosti samy vytvářely sítě založené na principu členství a sdružovaly se na úrovni EU v zastřešujících organizacích, aby mohly komunikovat s orgány EU. Evropský parlament a následně Evropská komise tuto nadnárodní spolupráci podporovaly prostřednictvím různých programů financování, aby tak zajistily demokratickou účast a lepší správu věcí veřejných, pomohly přiblížit občanům činnost orgánů EU a vyváženým způsobem zohlednily soukromé zájmy.

3.8 Občanský dialog nevylučuje, aby se organizovaná občanská společnost účastnila konzultační fór a fór zaměřených na tvorbu politik, a to společně s dalšími důležitými aktéry, jako jsou analytická střediska, výzkumné ústavy a další organizace zúčastněných stran. Měl by spíše doplňovat než nahrazovat stávající postupy pro zapojení zúčastněných stran, jež byly stanoveny v rámci zlepšování právní úpravy, a přispívat ke zlepšení transparentnosti, zpětné vazby a následných opatření.

3.9 EHSV znovu vyzývá (20) k vypracování strategie pro občanský dialog, která povede k přijetí akčního plánu. Ve svém stanovisku *Možnosti posílení občanského dialogu a participativní demokracie v Evropské unii* EHSV navrhl, aby tato strategie obsahovala jeden pilíř, který by byl součástí balíčku opatření na obranu evropské demokracie. Tento požadavek je stále aktuální a měl by být zahrnut do připravovaného návrhu na vytvoření Evropského štítu pro demokracii. Zmíněná strategie by mohla vést rovněž k dosažení interinstitucionální dohody mezi orgány EU, v níž by byly stanoveny opatření a příslušné zdroje, které by k tomuto účelu mohly být využity, jak požaduje skupina III v EHSV i řada sítí, organizací a zástupců občanské společnosti (21). EHSV by k dosažení této dohody mohl přispět a zapojit sítě občanské společnosti působící na úrovni EU. Uvedená strategie by představovala první krok k posílení úlohy občanské společnosti a k dalšímu rozvíjení občanského dialogu (22).

3.10 EHSV konstatuje, že Komise se rozhodla posílit spolupráci s občanskou společností v oblasti demokracie, právního státu a souvisejících otázek a vytvořit platformu občanské společnosti s cílem podpořit systematictější občanský dialog a úsilí o zlepšení ochrany občanské společnosti, aktivistů a obránců lidských práv při jejich práci (23).

3.11 EHSV jakožto poradní instituce EU, jejíž mandát je zakotven ve Smlouvách a která se skládá ze zástupců organizací zaměstnavatelů, zaměstnanců a dalších subjektů občanské společnosti, vyzývá Komisi, aby mu svěřila úlohu hostitelské instituce odpovědné za usnadnění vytvoření, fungování a řízení platformy občanské společnosti a aby mu za tímto účelem poskytla odpovídající dodatečné zdroje.

(16) Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>, odst. 5.3.

(17) <https://www.eesc.europa.eu/cs/news-media/news/civil-society-organisations-call-eu-civil-society-strategy>.

(18) Diskusní dokument styčné skupiny k cyklu dialogu 2024 o *evropské strategii pro občanskou společnost*.

(19) Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>, odst. 1.9.

(20) Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>, odst. 1.5.

(21) https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2024-01/OpenLetter_EN_updated.pdf.

(22) Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>, odst. 1.5.

(23) Pověřovací dopis komisaře McGratha: https://commission.europa.eu/document/download/27636865-211e-46fe-97fb-582b514c78f9_en?filename=mission-letter-mcgrath.pdf.

3.12 Jak již EHSV dříve uvedl, ve strukturách a procesech sociálního dialogu by měla být plně uznána, respektována a podporována zvláštní úloha organizací sociálních partnerů, přičemž je třeba uznat, že občanský dialog, na němž se podílí širší okruh zúčastněných stran a který se může týkat rozmanitější škály témat, je samostatným procesem⁽²⁴⁾. Diskuse ani žádná opatření týkající se občanského dialogu, včetně platformy občanské společnosti, nesmějí sociální dialog či úlohu a výsady sociálních partnerů, jak jsou vymezeny ve Smlouvách, omezovat ani je narušovat či do nich zasahovat. Sociální dialog je zapotřebí posílit, nikoli oslabit.

4. Vytvoření rámce, který bude více podporovat občanský dialog na úrovni EU

4.1 Má se za to⁽²⁵⁾, že stávající rámec EU pro občanský dialog EU zahrnuje jak „vertikální“ rozměr (odvětvový občanský dialog mezi organizacemi občanské společnosti a jejich partnery v rámci zákonodárných a výkonných orgánů o konkrétních politikách), tak „průřezový“ rozměr (strukturovaný a pravidelný dialog mezi orgány EU nebo jejich vnitrostátními protějšky a občanskou společností týkající se rozvoje EU a jejích horizontálních politik). Předmětem občanského dialogu v EU jsou jak konkrétní oblasti politiky, tak obecné politické a strategické záměry, jež jsou uvedeny například v ročním pracovním programu Evropské komise.

4.2 V této souvislosti a s cílem pomoci orgánům EU vytvořit společně s organizovanou občanskou společností takový evropský rámec, který bude více podporovat občanský dialog na úrovni EU, by je EHSV rád upozornil na následující osvědčené postupy jednotlivých států a zdůraznil úspěšné participativní procesy:

4.2.1 Ve Francii existuje nezávislá Národní komise pro veřejnou diskusi (Commission nationale du débat public, CNDP)⁽²⁶⁾, která zaručuje právo veřejnosti na informace a umožňuje jí podílet se na přípravě projektů a veřejných politik, jež mají dopad na životní prostředí. Zapojuje se vždy od nejranější fáze, kdy se zamýšlí nejen nad tím, jak má být daného cíle dosaženo, ale také, z jakých důvodů, a může tak ovlivňovat dílčí rozhodnutí.

4.2.2 V Itálii je v článku 118 italské ústavy zakotveno právo občanů chopit se v obecném zájmu samostatně iniciativy, a to za stejných podmínek, jako mají veřejné instituce. Tato zásada subsidiarity se odráží v předpisech vydávaných na místní úrovni, jež se týkají sdílené správy, nicméně její uplatňování je stále složité a mnozí si ji vykládají různě⁽²⁷⁾.

4.2.3 Irská Národní hospodářská a sociální rada (National Economic and Social Council, NESC)⁽²⁸⁾ zkoumá „strategické politické otázky týkající se udržitelného hospodářského, sociálního a environmentálního rozvoje“ a podává o nich zprávy vládě. NESC se opírá o pět pilířů „sociálního partnerství“: odbory, organizace podnikatelů a zaměstnavatelů, zemědělské a farmářské organizace, komunitní a dobrovolnický sektor a environmentální pilíř.

4.2.4 V Lotyšsku je občanský dialog založen na dohodě o spolupráci⁽²⁹⁾, kterou tamní vláda podepsala v roce 2005 s více než 500 organizacemi. Občanský dialog nyní začíná hrát klíčovou roli z hlediska koordinace, a to díky pracovním skupinám, možnostem rozhodčího řízení a portálu věnovaného veřejným rozhodnutím. Organizace občanské společnosti se účastní rovněž každoročního parlamentního fóra, dnů otevřených dveří a jsou zapojeny do přípravy zprávy o zahraničních a evropských záležitostech. Všechny dokumenty jsou k dispozici on-line a schůze se často konají v hybridním režimu, aby se jich mohli snáze zúčastnit zástupci z regionů.

4.2.5 V Nizozemsku působí Rada pro klima⁽³⁰⁾, poradní orgán, který byl v letech 2018–2019 pověřen vypracováním národní dohody o klimatu. Jejich jednání se tak pod vedením vlády účastnili zástupci hospodářských odvětví, organizací občanské společnosti a místních orgánů. V této dohodě, jež byla zveřejněna v roce 2019, se zdůrazňuje nezvratnost energetické transformace a potřeba rozhodného politického rozhodnutí.

⁽²⁴⁾ Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>, odst. 1.4.

⁽²⁵⁾ Viz např. Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k možnostem posílení občanského dialogu a participativní demokracie v Evropské unii (průzkumné stanovisko na žádost belgického předsednictví) (Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>), odst. 3.5.

⁽²⁶⁾ www.debatpublic.fr.

⁽²⁷⁾ www.labsus.org/2024/03/unutopia-realizzata-dieci-anni-dopo.

⁽²⁸⁾ www.ihrec.ie.

⁽²⁹⁾ www.icnl.org/wp-content/uploads/Latvia_memo.pdf.

⁽³⁰⁾ www.klimaataakkoord.nl.

4.2.6 Ve Švédsku ⁽³¹⁾ se spolupráce mezi vládou a občanskou společností odvíjí od platformy pro dialog a strategických partnerství, jejichž cílem je posílit účast občanů na tvorbě veřejných politik. K připravenosti na krizi svým úsilím výrazně přispívají jednotlivci i místní a celostátní úroveň.

5. Organizace v rámci jednotlivých orgánů EU

5.1 Poradní úloha EHSV umožňuje evropské občanské společnosti podílet se na rozhodovacím procesu Evropské unie, a podporovat tak evropskou myšlenku a přispívat ke zvýšení důvěry veřejnosti v Evropu ⁽³²⁾.

5.2 Občanský dialog by měl probíhat se zapojením všech tří hlavních orgánů EU, a to v souladu s jejich příslušnými strukturami a cíli. Níže jsou uvedena některá opatření, která by mohla být přijata.

5.3 Evropský parlament: kromě jmenování místopředsedy pověřeného organizováním strukturovaného dialogu s občanskou společností by v rámci sekretariátu každého parlamentního výboru mohla být zřízena kontaktní místa pro občanský dialog, včetně každoročního dialogu s organizacemi zastupujícími příslušné zájmy v těchto výborech a každoročního dialogu s organizacemi občanské společnosti o klíčových otázkách projednávaných v Evropském parlamentu, což by podpořilo kontakt mezi zpravodaji a organizacemi občanské společnosti.

5.4 Evropská komise – navrhovaná opatření: pokyny pro vedení občanského dialogu v rámci jednotlivých generálních ředitelství, meziútvarová skupina pro občanský dialog, jejíž členové by pocházeli z různých generálních ředitelství, kurzy odborné přípravy v oblasti občanského dialogu a, jak již bylo navrženo, platforma občanské společnosti, která by mohla sídlit v prostorách EHSV. V této souvislosti se předsednictvo EHSV v dubnu 2025 rozhodlo vytvořit zvláštní skupinu složenou ze členů EHSV, která má dále rozvíjet spolupráci EHSV s touto platformou.

5.5 Rada – tento orgán by měl přehodnotit způsob, jakým pořádá systematické konzultace s organizacemi občanské společnosti týkající se jeho legislativní a politické činnosti. Tyto konzultace mohou probíhat tím způsobem, že jsou organizace občanské společnosti zvány na schůze pracovních skupin. Rotující předsednictví Rady mohou navíc pořádat setkání s organizacemi občanské společnosti zaměřená na jejich priority ⁽³³⁾.

6. Občanský dialog a EHSV

6.1 EHSV jakožto poradní instituce, která se skládá ze zástupců zaměstnavatelů, zaměstnanců a dalších organizací občanské společnosti, plní zásadní úlohu z hlediska zachování a podpory občanského dialogu.

6.2 Stávající praxe spočívající v zapojování občanské společnosti EU do činnosti EHSV bude i nadále pokračovat, zejména pokud jde o činnost styčné skupiny, slyšení s organizacemi občanské společnosti, příspěvky k vypracování stanovisek EHSV, ověřování dopadu předpisů na mladé lidi, zvaní zástupců organizací občanské společnosti jako řečníků na plenární zasedání a každoroční Týden občanské společnosti.

6.3 V návaznosti na plán, který byl přijat v roce 2015 na fóru nevládních organizací v Rize, vypracovala styčná skupina EHSV v roce 2018 akční plán pro provádění čl. 11 odst. 1 a čl. 11 odst. 2 Smlouvy. Jeden z návrhů se týkal zřízení evropského střediska pro sledování občanského dialogu. EHSV vede tento požadavek náležitě v patrnosti ⁽³⁴⁾.

⁽³¹⁾ www.nodsverige.se/english/.

⁽³²⁾ Nový průzkum Eurobarometr ukazuje rekordně vysokou důvěru v EU: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_6126.

⁽³³⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k možnostem posílení občanského dialogu a participativní demokracie v Evropské unii (průzkumné stanovisko na žádost belgického předsednictví) (Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>).

⁽³⁴⁾ Úř. věst. C, C/2024/2481, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj>, odst. 1.11.

6.4 Závěrem EHSV opakuje výzvu, kterou uvedl již ve svém stanovisku *Možnosti posílení občanského dialogu a participativní demokracie v Evropské unii*, aby byla vypracována strategie pro občanský dialog, jejímž výsledkem by byl akční plán, který by mohl být pilířem navrhovaného Evropského štítu pro demokracii.

V Bruselu dne 16. července 2025.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Oliver RÖPKE
